

РЕЦЕНЗИЯ

Рецензент: Доц. д-р Христо Сирашки, Стопанска академия „Д. А. Ценов“ Свищов

Автор на дисертационния труд: Елица Лазарова Кръстева

Тема на дисертационния труд: „Възможности за развитие на стратегически иновационен потенциал на фирмите“

I. Общо представяне на дисертационния труд:

Представеният дисертационен труд е в обем от 190 страници, структурирани в три глави, въведение, заключение, използвани източници и три приложения, съдържа 33 фигури и 16 таблици. Използвани са 104 литературни източници, от които 45 интернет източници.

Дисертационният труд е добре структуриран и има логическа обвързаност между отделните части. Предметът, обектът, целите, задачите и основната изследователска теза са дефинирани коректно в увода.

Предметът на изследване е свързан с възможността за разкриване на стратегически иновационен потенциал в българските агрофирми от Северен Централен район.

Целта на дисертационния труд е да очертае насоките за развитие на стратегически иновационен потенциал на агрофирмите, като основен фактор за подобряване на тяхната конкурентоспособност.

От списъкът с използвана литература проличава целенасоченост на научното изследване, а броят на източниците приемам за достатъчен. В дисертационният труд литературните източници са използвани уместно и цитирани коректно.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд.

В разработката се анализират актуални проблеми, свързани с развитието на стратегически иновационен потенциал на агрофирмите в България. В тази връзка, може да се посочи, че актуалността на разработката

е продиктувана от силно конкурентния общ пазар на ЕС, в който оперират българските агрофирми. Тяхната устойчивост в значителна степен зависи от разкриването и укрепването на иновационния им потенциал. Предложената методика за разкриване на иновационния потенциал би подпомогнала българските организации от агробизнеса да подобряват конкурентоспособността и оптимално да оползотворяват своите силни страни и благоприятните възможности на външната среда. В дисертационният труд на Елица Лазарова Кръстева, проличава авторовото участие и собствено отношение по темата. Обемът на дисертационният труд считам за достатъчен. Графиките и таблиците, които са представени в разработката, онагледяват идеите на автора и илюстрират с голяма точност направените и описани проучвания, обобщения и взаимовръзки в текста.

В научното търсене, авторът е използвал общо-научни методи – исторически, логически, емпирико-теоретични методи – наблюдение, описание и логико-теоретични – сравнение, както и аналитични инструменти – анализ и синтез, таблично, графично, схематично представяне на характеристики и тенденции. Солучливо са синтезирани в таблици както разнообразни класификации за видовете иновации, приложими в агро фирмите, така и обобщените резултати от осъществения технологичен одит и подходящите иновационни стратегии в анализираните организации, които приемам за авторов принос.

Авторефератът отговаря на изискванията и отразява коректно основни моменти от цялостното съдържание на дисертационния труд.

III. Научни и научно-приложени приноси на дисертационния труд.

Съгласен съм с посочените приноси. Справката от автореферата обективно отразява научните и научно-приложни постижения на дисертанта, както следва:

➤ Допълнено е теоретичното познание относно националния иновационен потенциал и ключовите фактори на иновационната среда в агро фирмите. Идентифицирано е приложението на отделните видове иновации в агро фирмите. Систематизирани са видовете иновации според степента на тяхната приложимост в българските агро фирмии. Изследвани са основните ограничения в агробизнеса при разкриването на иновационния

потенциал, като са идентифицирани външните и вътрешните, както и хоризонталните и вертикалните бариери и възможности.

➤ Предложена е методологическа последователност за разкриване и оценка на инновационния потенциал на бизнес организациите, която включва поетапно прилагане на SWOT анализ, технологичен одит и бенчмаркинг. Обогатено е емпиричното познание за оценка на инновационния потенциал на организациите от агробизнеса в България и са очертани основните стъпки за определяне на стратегическия им профил. Конструирани са три стратегически профила на агро фирмите – стабилизационен, конкурентен и агресивен стратегически профил, като са направени и предложения за развитие на стратегическия инновационен потенциал на изследваните организации от Северния централен район.

➤ Идентифицирани са възможностите и заплахите, както и силните и слабите страни за осъществяване на агробизнес в Северен централен район, които биха могли да се оползотворят с разработването и укрепването на инновационния потенциал на отделните агро фирми от региона. Аргументира се изводът, че селскостопанските производители могат да развиват стратегия от агресивен тип.

➤ Очертани са определящите фактори за просперитет на организацията, както и възможните коригиращи действия на базата на проведен вътрешен технологичен одит в земеделско стопанство от Северния централен район. Разкрити са добри практики в сектора и са определени насоките за подобрения в одитираната агро фирма на основата на бенчмаркинг-изследване.

➤ Систематизирани са различни варианти на инновационни стратегии, като се аргументира приложението им в агро фирмите в зависимост от предмета на дейността им. Определени са стратегиите според инновационната активност, според заеманата технологична позиция и „технологичен трансфер“, които впоследствие стават основа за разработването на стратегически профили на агро фирмите.

В материалите по защитата са представени 5 броя публикации, от които: студия в съавторство - 1 бр.; самостоятелни статии – 2 бр.; самостоятелни научни доклади от участия в конференции – 2 бр. С тях докторантът е направил публично достояние основните идеи и научните си достижения в дисертационния труд.

IV. Критични бележки, въпроси и препоръки по дисертационния труд.

Считам, че докторант Елица Лазарова Кръстева трябва да продължи бъдещите си изследвания и научно-приложна дейност в областта на изследването на иновационния потенциал и в тази връзка, на защитата би могло да се коментират следните въпроси:

- ✓ В агробизнеса има ли ограничения при приложението на предложените стратегически профили?
- ✓ Подходящи ли са тези стратегически профили за други сектори на икономиката?

V. Обобщено заключение и становище.

Дисертационният труд на тема „**Възможности за развитие на стратегически иновационен потенциал на фирмите**“ представлява актуално и задълбочено изследване. Въз основа на посочените достойнства, научни и научно-приложни приноси давам **положителна** оценка на дисертационния труд и **подкрепям** присъждането на Елица Лазарова Кръстева на образователната и научна степен „доктор“, докторска програма „Планиране“

Дата: 14. 05. 2018г.

Рецензент:
(доц. д-р Христо Сирашки)